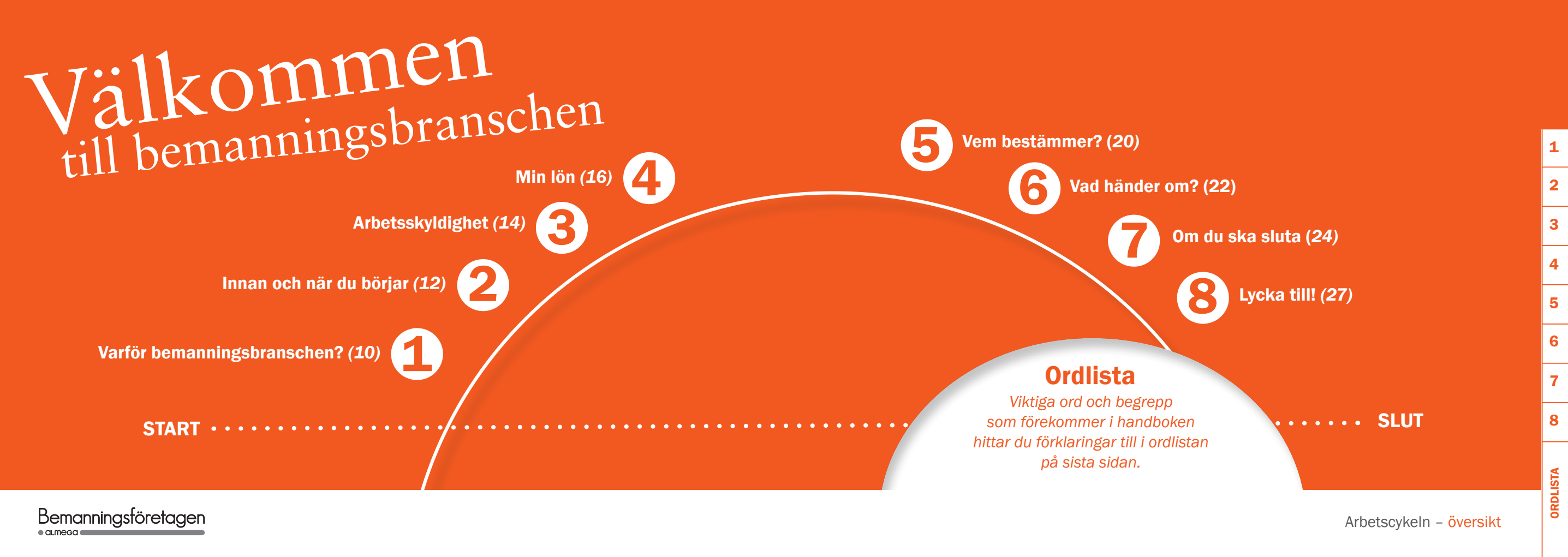

Handbok

för dig som jobbar
på bemanningsföretag

Hej!

Det här är en handbok för dig som jobbar på ett bemanningsföretag och hyrs ut till kundföretag. Vi kommer att ta upp vad du ska tänka på i olika faser av din anställning, grundreglerna för din anställning och ge dig lite tips och råd. Ju mer du vet desto mer tid kommer du kunna ägna åt att fokusera på att göra ett bra jobb, utvecklas och ha roligt. Spara gärna handboken och titta i den när du behöver.

1

2

3

4

5

6

7

8

ORDLISTA

Bemanningsbranschen genom livets alla skeden

UNGDOM

- Första anställningen
- Samla yrkeserfarenheter
- Prova på olika yrkesroller
- Bredda dina erfarenheter

KARRIÄRUTVECKLING

- Stora utvecklings-
möjligheter
- Konkurrenskraftigt CV

BEMANNINGSPROFFSET

- Utvecklande och
varierande arbete
- Kontinuitet
- Stort nätverk

MELLAN JOBB

- Jobbförmedling
- Omställning

KARRIÄR SENIOR

- Möjlighet att variera
arbetsplatser och möta
nya utmaningar
- Stort nätverkande

PENSIONÄR

- Önskad balans mellan
arbete och fritid
- Extra inkomster

1

2

3

4

5

6

7

8

ORDLISTA

1. Varför bemanningsbranschen?

135 000 personer jobbar på bemanningsföretag vid något tillfälle under ett år. Några stannar ett par månader medan de studerar, andra ett par år och vissa hela sin karriär. Nästan alla yrkeskategorier finns representerade i branschen.

Det finns många anledningar att välja att arbeta på ett bemanningsföretag. Du får till exempel tillgång till mycket variation och nätverksmöjligheter, och din kontakt med olika arbetsplatser ger dig ett mycket konkurrenskraftigt CV.

Om oss

Bemanningsföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation för företag med verksamhet inom personaluthyrning, rekrytering, personalentreprenad, omställning och jobbförmedling. Alla medlemsföretag är auktoriserade, med undantag för företag som haft verksamhet i mindre än ett år. Auktorisationen innebär en trygghet för medarbetare och kunder.

AUKTORISERAT
BEMANNINGSFÖRETAG

Fråga alltid om företaget är auktoriserat när du söker jobb i ett bemanningsföretag.

Ta reda på om företaget är auktoriserat på www.tryggbemanning.se

Alla företag granskas i samband med inträdet och därefter en gång om året. Ett företag som vid den årliga granskningen inte uppfyller villkoren får inte vara kvar som medlem. Fråga alltid om företaget är auktoriserat när du söker jobb på ett bemanningsföretag.

2. Innan och när du börjar

I det här avsnittet tar vi upp några saker som är bra att veta när du ska skriva på ditt anställningsavtal och vad det avtalet ska innehålla.

Arbetare eller tjänsteman?

Av ditt anställningsavtal framgår om du är arbetare eller tjänsteman. Det beror på vilka arbetsuppgifter du utför och var du arbetar. I vissa frågor gäller samma regler oberoende av om du är arbetare eller tjänsteman. En del regler är olika. Fortsättningsvis kommer vi i handboken att använda rätt för information specifik för dig som arbetare och blått för tjänstemän så att du enkelt kan se vilka regler som gäller för just

din anställning i de fall där reglerna skiljer sig. För sjuksköterskor och några andra yrken inom vårdsektorn gäller särskilda löne- och anställningsvillkor. Tala med din arbetsgivare.

Anställningsformer

Bemanningsföretagen har i grunden samma anställningsformer som andra arbetsgivare, vilket innebär att du kan vara tillsvidareanställd eller ha en tidsbegränsad anställning. Tillsvidareanställ-

ning, som har en reglerad uppsägningstid, kallas också ibland för fast anställning. En tidsbegränsad anställning har alltid ett förutbestämt slutdatum.

Anställningsbevis

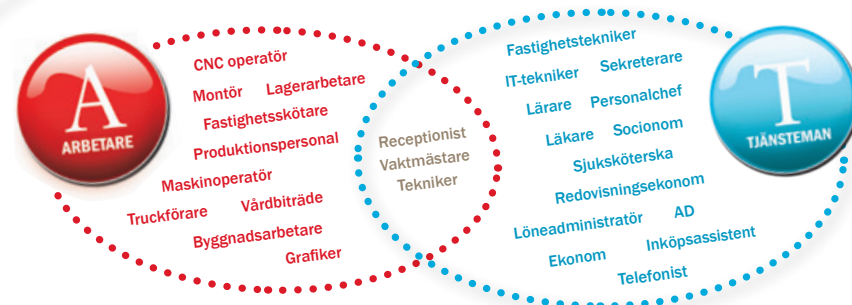
Detta är ett avtal mellan dig och bemanningsföretaget som handlar om din anställning. Avtalet visar vilken överenskommelse du och bemannings-

företaget gjort, det vill säga vilka rättigheter och skyldigheter du, och det har. På anställningsbeviset ska det stå när anställningen börjar, om det är en tillsvidareanställning eller en tidsbegränsad anställning, arbetets omfattning, lön och vilket kollektivavtal som tillämpas. Om du har frågor om dina anställningsvillkor ska du vända dig till bemanningsföretaget.

Du som är tjänsteman kan bli provanställd och då specificeras provanställningens längd i avtalet.

Exempel på jobb inom bemanningsbranschen:

3. Arbetsskyldighet

I det här avsnittet tar vi upp regler kring din uthyrning som till exempel inom vilket område du kan bli utbokad på uppdrag, hur du gör när du inte har uppdrag och om du har rätt att avstå från uppdrag.

Arbetsuppgifter

Som anställd i ett bemanningsföretag har du skyldighet att utföra de arbetsuppgifter som ditt kollektivavtal omfattar (tjänsteman eller arbetare).

Var du jobbar

När du är anställd av ett bemanningsföretag är din uppgift att jobba på kundernas arbetsplatser.

Ibland är det i grannhuset, ibland längre bort. Det område inom vilket du kan bli utbokad kallas för ditt tjänstgöringsområde och det finns specificerat i ditt anställningsavtal eller i en separat bilaga.

Hur länge varar ett uppdrag?

Längden på dina uppdrag kan variera mycket. Du kan vara utbokad för endast en dag, några månader eller mer än ett år.

Du som är tjänsteman kan tacka nej till uppdrag utan motivering. Då får du ingen lön under en tid.

Arbetstider

Huvudregeln är att arbetstiderna är samma för dig som för de anställda på kundföretaget.

Tillgänglighet

Ibland kommer du inte att vara utbokad. Då ska du ändå vara tillgänglig för utbokning med kort varsel, du kan inte resa bort eller stänga av telefonen utan att komma överens om detta med bemanningsföretaget. Du kommer att få information om mellan vilka tider du ska finnas tillgänglig för att få nya uppdrag. Hur lång tid i förväg du får reda på uppdraget varierar.

Om du inte trivs

Du kommer att vara på olika typer av arbetsplatser och på någon av dem kanske du upplever att du har ett problem av något slag. Det är viktigt att du pratar med din chef på bemanningsföretaget om hur du har det på kundföretaget.

4. Min lön

Du är alltid garanterad en viss inkomst men hur många timmar du är uthyr, och antalet arbetstimmar per månad, kan variera och det kan påverka din lön. Hur din lön beräknas skiljer sig beroende på om du är arbetare eller tjänsteman. Här förklarar vi hur lönesystemen fungerar.

Vad händer om du inte har uppdrag?

Du är garanterad en viss inkomst varje månad som är oberoende av hur många timmar du är uthyr. Däremot är du inte garanterad ett visst antal uthyrda timmar per månad. Ordinarie arbetstid är 40 timmar per vecka men kan vara kortare om kunden har kortare ordinarie arbetstid.

Så här kan du påverka din lön

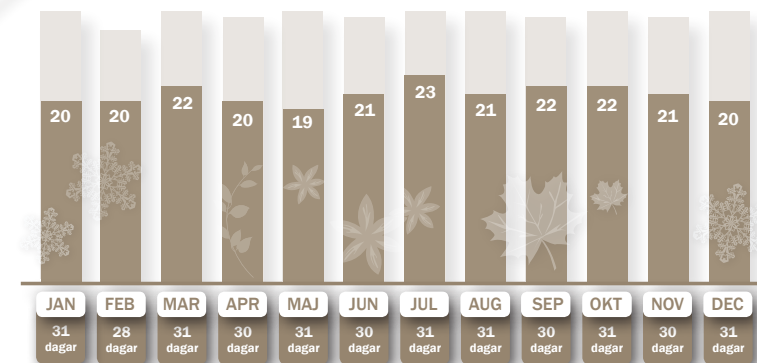
Din lön påverkas av antalet timmar som du är utbokad, vilket i sin tur påverkas av efterfrågan från kundföretagen. Självklart är det alltid bra om du breddar din kompetens så att du kan lösa fler av kundens behov. Dessutom är kundföretagen viktiga kontakter som antingen kan vilja hyra dig igen eller rekommendera dig till andra kunder.

Tänk på din lön som en årslön

Som anställd i ett bemanningsföretag kan du få olika mycket i lön olika månader beroende på hur många timmar du jobbar. Din lön påverkas av bland annat hur lång månaden är och om det är många helgdagar – eftersom det påverkar hur många dagar och därmed timmar du kan jobba.

Det kan vara en bra idé att lägga undan lite de månader du tjänar mer så att det jämnar ut sig under året. Tänk på din lön som en årslön istället för en månadslön. Antalet arbetstimmar per månad kan variera mellan 131 och 184.

Arbetsårets varierande
antal arbetsdagar (exempel)

Hur beräknas min lön

Du har en garanterad lön för minst 133 timmar per månad (150 timmar per månad efter 18 månaders sammanhängande anställning).

Om du arbetar fler timmar än så får du en särskild prestationslön för dessa timmar.

“Kontakta ditt lönekontor om du har vidare funderingar om din lön”

Min lön består av:

Månadslön

Rörliga lönedelar

Prestationslön

Övertid, förskjuten arbetstid

Hur beräknas min lön

Om din anställning omfattas av avtalet för arbetare så följer din lön kundföretagens löneläge och du tjänar i snitt lika mycket som de anställda på kundföretaget som har arbetsuppgifter som motsvarar dina. Detta brukar kallas för GFL (genomsnittligt förtjänstläge) eller T+P (tidlön + prestationslön). Din lön kommer därför att variera från uppdrag till uppdrag. Kollektivavtalet innehåller regler om Garanti som i vissa fall kan utbetalas mellan uppdrag.

Du som har timlön och är tillsvidareanställd eller har en tidsbegränsad anställning i mer än tre månader har rätt till helglön. Den betalas för vissa helgdagar enligt reglerna i kollektivavtalet.

Min lön består av:

GFL

Garanti

Rörliga lönedelar

OB, övertid

5. Vem bestämmer?

När du är anställd på bemanningsföretag jobbar du på en annan plats än din arbetsgivare. Det är bemanningsföretaget som bestämmer var du ska jobba. På din arbetsplats, företaget som du är utbokat till, har du en arbetsledare som talar om vad du ska arbeta med. I det här avsnittet går vi igenom vem som bestämmer vad.

Vem är chef och vem ansvarar för vad?

Man kan säga att du har två chefer. En är chef över din anställning och det är din chef på bemanningsföretaget som anställt dig. När du har frågor om din anställning, eller vilka rättigheter och skyldigheter du har, är det den personen du ska prata med.

Sedan har du en arbetsledare på det kundföretag som du är uthyrd till som är chef över dina arbetsuppgifter. Den personen ska du prata med om dina dagliga uppgifter och rutiner.

Bemanningsföretaget och kunden delar på ansvaret för din arbetsmiljö. Därför ska du ha kontakt med ditt bemanningsföretag när du är uthyrd och berätta hur du har det.

I begreppet arbetsmiljö ingår sociala aspekter som mobbning eller trakasserier, men även till exempel bra arbetsställning. Om du har problem ska du alltid i första hand vända dig till din chef på bemanningsföretaget.

1

2

3

4

5

6

7

8

ORDLISTA

6. Vad händer om?

Ibland händer något som gör att du inte går till jobbet som vanligt. I det här avsnittet tar vi upp hur det fungerar vid förändringar och olika anledningar till frånvaro.

Semester

Enligt semesterlagen och kollektivavtalet har du rätt till 25 dagars semester per år. Om du får betald semester beror på när du började din anställning eftersom semesterlönen beräknas på din intjänade lön. Din semesterlön beror på hur mycket du tjänar och hur länge du arbetat. Upphör din anställning betalas inestående semesterersättning ut vid slutlönen.

Tjänstledighet

Du har rätt att vara tjänstledig till exempel för studier och föräldraledighet. Du ansöker om tjänstledighet hos ditt bemanningsföretag.

Sjukdom och vård av barn

Om du blir sjuk ska du meddela bemanningsföretaget så snabbt som möjligt. Så fort du vet när du kommer att återgå till arbetet ska du meddela

även det. Är du sjuk mer än en vecka i sträck måste du ha ett läkarintyg som du ger bemanningsföretaget. Anmäl din frånvaro vid vård av sjukt barn på samma sätt som vid sjukdom.

Pension och försäkringar

Bemanningsföretag har samma försäkringsvillkor som övriga företag på den privata arbetsmarknaden, det vill säga pensionsförsäkring, tjänstegrupplivförsäkring, arbetsskadeförsäkring, sjukförsäkring och omställningsförsäkringar. Ditt bemanningsföretag har information om vilka försäkringar som gäller för dig.

Ledighet med lön

Det finns tillfällen när du kan ta en kort ledighet, högst en dag, med bibehållen lön. Detta kallas för permission. Vilka permissionsregler som gäller för dig står i ditt kollektivavtal.

7. Om du ska sluta

En dag kanske det blir dags för dig att gå vidare från din anställning av någon anledning. Här tar vi upp vad du ska tänka på i en sådan situation.

Du vill säga upp dig

Om du har beslutat säga upp din anställning är det viktigt att du tittar på vad som står i ditt anställningsavtal om uppsägningstid. Står det inget särskilt där får du titta i kollektivavtalet. Din uppsägning ska du lämna till bemanningsföretaget. Kanske har du redan ett nytt jobb som du fokuserar på men tänk på att sköta din

uppsägning på ett bra sätt. Bemanningsföretaget kan vara en värdefull referens inför framtida anställningar.

Du har blivit uppsagd

Precis som när du själv säger upp dig så måste bemanningsföretaget följa anställningsavtalet ni skrivit vad gäller uppsägningstid.

Kundföretaget har erbjudit dig en anställning

Om du inte är intresserad är det bara att tacka för uppskattningen och artigt tacka nej. Skulle du vara intresserad av att ta jobbet så blir nog din arbetsgivare glad för din skull även om det är tråkigt att förlora en duktig medarbetare. Det är alltså tillåtet att ta anställning på ett kundföretag. Men det är viktigt att du meddelar bemanningsföretaget och följer er överenskommelse om uppsägningstid.

Hej då!

8. Lycka till!

Här tar handboken slut och vi hoppas att den har gett dig svar på dina frågor och bra information.

Spara gärna handboken så att du kan titta i den ibland om något specifikt problem dyker upp eller när du ska ha ett viktigt samtal med din chef på bemanningsföretaget eller ditt kundföretag. Skulle du vilja ha mer detaljerad information om något avsnitt så kan du läsa kollektivavtalet där alla regler finns mer utförligt beskrivna. Kollektivavtalet kan du få av bemanningsföretaget. Prata även gärna med din chef på bemanningsföretaget eller med ditt fackförbund om det är något du inte förstår.

Ordlista

Arbetsgivare – En arbetsgivare är en juridisk eller fysisk person som upprättar ett anställningsavtal med en arbetstagare om att mot en viss bestämd ersättning få tillbaka en arbetsprestation.

Anställningsbevis – Anställningsbevis är det samma som anställningsavtal eller anställningskontrakt och det är ditt personliga avtal med bemanningsföretaget som anställer dig.

Anställningsformer – Vilken anställningsform du får kan bero på hur länge du ska arbeta – tillsvidare eller någon form av visstidsanställning.

Anställningsvillkor – Anställningsvillkoren är de villkor som gäller för din anställning, till exempel anställningsform, arbetstid, lön, semester och försäkring. Vissa anställningsvillkor står i anställningsbeviset, andra i kollektivavtalet.

Bemanningsföretag – Ett företag som sysslar med personaluthyrning, personalentreprenad, rekrytering, omställning eller jobbförmedling.

Garanti – Ersättning när du inte har uppdrag hos kund.

GFL – Genomsnittligt förtjänstläge innebär att den som är uthyrd ska ha en lön som baseras på vad jämförbara yrkesgrupper tjänar i genomsnitt på den arbetsplats personen bokas ut till. GFL baseras på T+P (se T+P).

Helglön – Helglön är när en timavlönad arbetare får lön för helgdagar som ligger på en vardag.

Jobbförmedling – Bemanningsföretaget hjälper arbetssökande till jobb. Jobbförmedling är ett komplement till arbetsförmedlingarna.

Kollektivavtal – Förhållandet mellan företaget och de anställda regleras normalt genom kollektivavtal och tillämpas både på organiserade och icke organiserade arbetstagare.

Kundföretag – Det företag som hyr personal av bemanningsföretaget.

Omställning – Bemanningsföretaget hjälper till vid personalminskning hos kundföretaget. Kundens medarbetare omplaceras inom företaget eller till andra företag eller utbildas som förberedelse till nytt jobb.

Omställningsförsäkring eller Omställningsstöd Vid uppsägning på grund av arbetsbrist kan en uppsagd arbetstagare få ett stöd och/eller bidrag som betalas ut av Trygghetsfonden TSL eller TRR Trygghetsrådet.

Personalentreprenad – Bemanningsföretaget bemannar en hel avdelning, en process eller en verksamhet åt kunden, till exempel kundtjänst eller ekonomiavdelning. Bemanningsföretaget står för arbetsledningen.

Personaluthyrning – Bemanningsföretaget hyr ut sina anställda till kundföretaget. Kunden står för arbetsledningen.

Prestationslön – Som tjänsteman har man en garanterad lön för minst 133 timmar per månad. När en tjänsteman arbetar fler timmar en månad får personen en särskild prestationslön för de överskridande timmarna.

Provanställning – Tjänstemän kan anställas på prov, en provanställning kan pågå i max sex månader.

Rekrytering – Bemanningsföretaget sköter hela rekryteringsprocessen åt kundföretaget när kunden ska anställa – söker rätt personer, intervjuar, tar referenser och presenterar personen för kundföretaget. Personen anställs av kunden.

T+P – Beräkningen för GFL (se GFL) görs utifrån den tidlön och/eller den prestationslön som kundföretagets anställda har.

Semesterersättning – Semesterersättningen är en procentandel av lönen som läggs undan varje månad av arbetsgivaren. Den anställda får sedan den ersättning som har arbetats ihop när han eller hon tar ut sin semester.

Tidsbegränsad anställning – Vid tidsbegränsade anställningar är anställningen begränsad i tiden genom anställningsavtalet. En tidsbegränsad anställning måste vara särskilt avtalad mellan arbetsgivaren och den anställda.

Tillsvidareanställd – En anställningsform som innebär att anställningsavtalet råder tills vidare, vilket innebär att anställningen inte har något slutdatum. Detta är vad som brukar kallas "fast anställning".

Tjänstgöringsområde – Det geografiska område som du, som uthyrd, kan komma att arbeta inom.

Utbokad eller uthyrd – När du har uppdrag hos kundföretag.

Fler begrepp finns förklarade på www.bemanningsforetagen.se i uppslagsboken under Arbetsgivarguiden.